

SFRAGISTIKA

- *sigillum, i, n.*
- nauka o vzniku, zhotovování a užívání pečetí
- pečeť: „otisk tvrdého razidla opatřeného vrytým, případně vyraženým obrazem, znakem či nápisem do hmoty schopné ho přijmout a uchovávat, který jednoznačně určuje konkrétní fyzickou či právnickou osobu.“

J. Krejčíková – T. Krejčík, *Úvod do české sfragistiky*. Ostrava 1989.

FUNKCE PEČETI

- uzavírací: původní funkce, zabezpečuje nenarušitelnost jí opatřeného předmětu nebo písemnosti
- legitimační (identifikační): otisk pečetidla sloužil jako doklad pověření určité osoby určitým úkolem
- pověřovací: prostředek věrohodnosti, důkaz právní platnosti písemnosti

TYPY PEČETÍ

- velká pečeť (*s. magnum, maius, authenticum; s. maiestatis / pontificale*)
- menší pečeť (*s. minus, parvum, commune, s. ad causas / ad contractus*)
- sekretní pečeť (*s. secretum*)
- rubní pečeť (*contrasigillum, clavis sigilli, custos sigilli*)
- signet (*signetum, sigillum anuli*)
- sdružená

VNĚJŠÍ ZNAKY PEČETI

- pečetní látka
- tvar pečeti
- velikost
- pečetní obraz
- pečetní opis (legenda)
- způsob připevnění pečeti

TVARY PEČETÍ

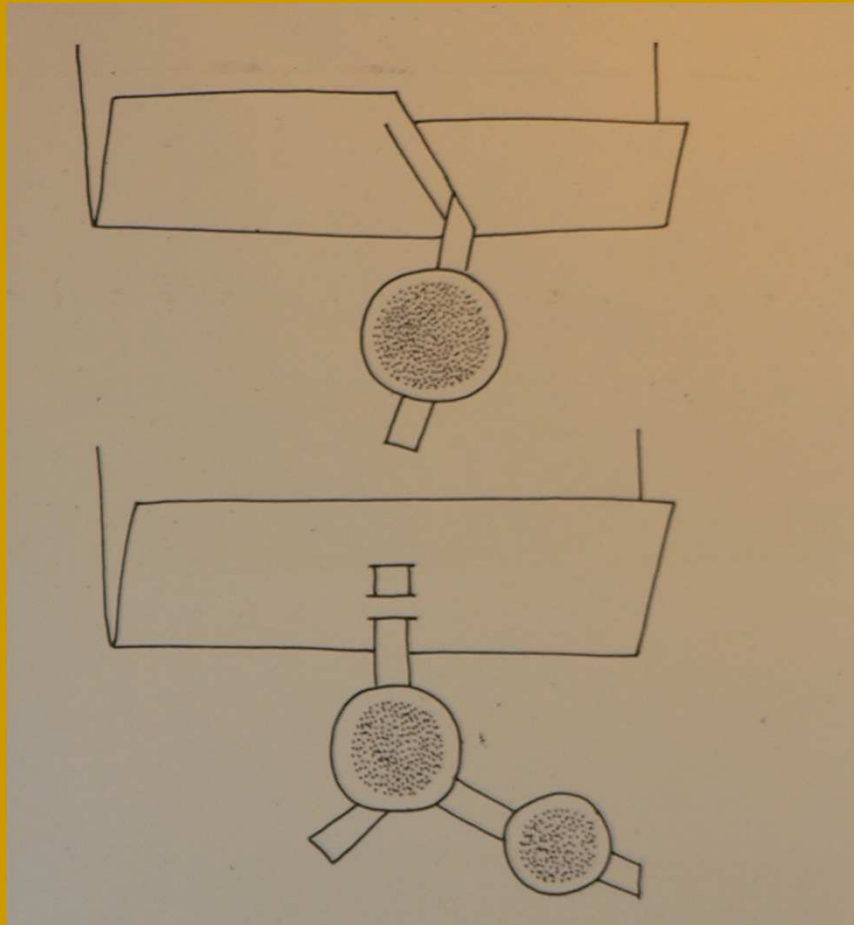

ZPŮSOBY PŘIPEVNĚNÍ PEČETI

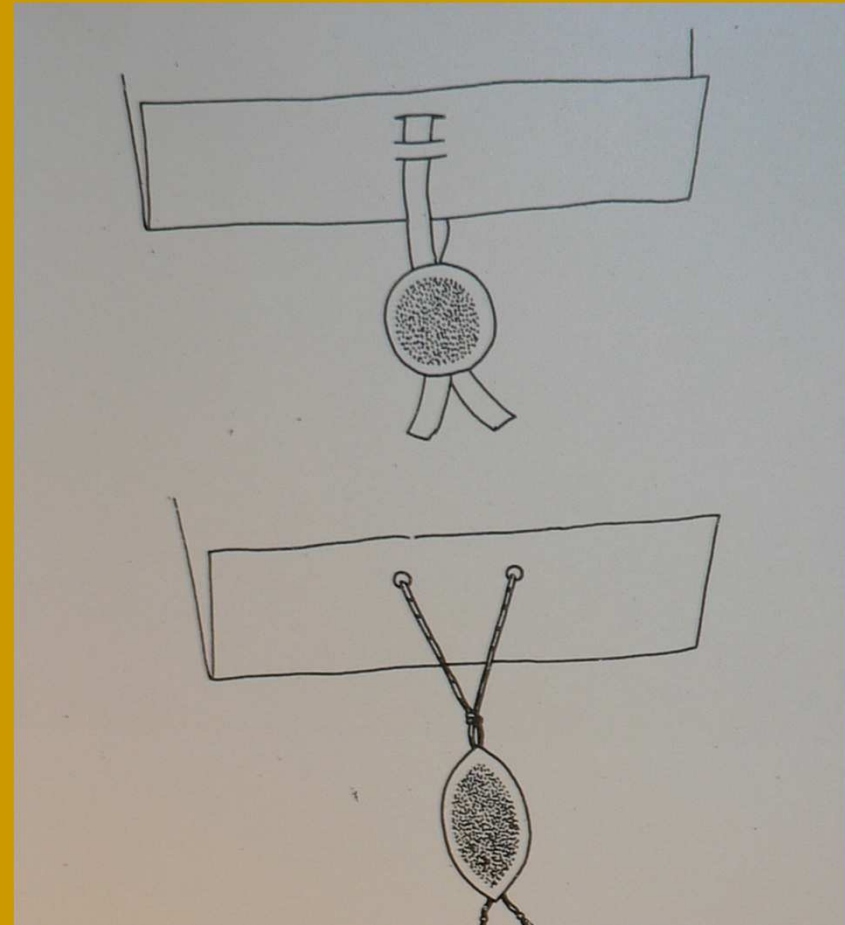

pečeť přitištěná pod papírovým krytem

ZPŮSOBY PŘIPEVNĚNÍ PEČETI

- zavěšení
- přivěšení dvou pečetí na jednom proužku

- přivěšení na proužku pergamenu
- přivěšení na šňůře

SEAL OF THE UNIVERSITY OF OXFORD
UNIVERSITATIS OXFORDIENSIS

Publice coram nobis exhibuit quasdam literas in pergameno scriptas ... duobus sigillis, uno videlicet magno oblongo de cera rubea albe cere inpresso et alio rotundo de cera alba conmuni pendente in pressula pergameni, in quo quidem primo sigillo quedam ymago pontificalibus induta, infullata, sedens sub cimborio, manu sinistra curvaturam sive baculum pastoraalem tenens et manu dextra quasi ad benedicendum duobus digittis sursum erectis videbatur et ab utraque parte dicte ymaginis quidam duo clippei, in quoquidem clippeo a parte dextra posito quedam crux et in clippeo a parte sinistra capud asine videbatur; litere vero circumferenciales eiusdem sigilli, ut prima facie apparebant, capitales per omnia erant tales: „Petrus, Dei gracia episcopus Luthomuslensis“; a tergo vero eiusdem sigilli quoddam sigillum parvum de cera rubea eidem albe cere inpressum, in quoquidem sigillo quedam avis in modum pavonis videbatur; item in secundo sigillo quedam media pars ymaginis beatam Mariam Virginem designans cum puero Iesu sub corona et in dyademate et ab utraque parte dicte ymaginis cymboria sursum erecta videbantur; litere vero circumferenciales eiusdem sigilli, ut prima facie apparebant, per omnia erant tales: „+ S. capituli ecclesie Luthomuslensis“.

Pragae 1381 Sept. 20.

Publice nobis exhibuit quandam patentem literam in pargameno scriptam, quam tunc in suis tenebat manibus, sigillis duobus magnis sigillatam; quorum primum erat rotundum, in cuius medio quedam ymago pontificalibus induta, pede uno protenso, alio quasi ad geniculandum inclinato, sub manu dextra et dextre scapule curvaturam seu baculum pastorem sustentans, in manibus utrisque ecclesiam duos turre habentem gestare videbatur, pendentem in filis sericeis viridi et uno filo rubeo tamen mixto; ab utraque parte eiusdem ymaginis ad partem inferiorem declinando erant quedam litere capitales, videlicet hec: „Fridricus episcopus“; litere vero circumferenciales eiusdem sigilli capitales per omnia erant tales: „+ Ecclesia Olomucensis“; aliud vero sigillum erat similiter magnum oblongum de cera rubea, albe cere impressum, pendens in filis sericeis albi, ruffi et viridis coloris, in cuius medio ymago pontificalibus induta, sedens sub ciboriis, manu dextra quasi ad benedicendum extensa et sinistra curvaturam seu baculum pastorem tenens videbatur; ab utraque parte vero eiusdem ymaginis erant duo clipei, in clipeo a dextris quasi quedam ruge videbantur, in clipeo vero a sinistris caput equi cum gutture frenatum apparebat; litere vero circumferenciales eiusdem sigilli capitales, ut prima facie apparebant, per omnia erant tales: „+ Petrus, Dei gracia ecclesie Olomucensis episcopus“

Litomyšl 1397 Ian. 21.